

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Bani Numărul

Administrația strada Gărei No. 25.

Abonamentul Lei 10 pe an

ȘEF DE POLIȚIE FĂRĂ POLIȚIE!!

Ca la noi la nimenea zice un proverb: ca la primăria din Constanța zicăeri, putem zice noi cu multă dreptate.

În adevăr, idiliul nostru ocrotesc c'o îngrijire părintească pe toate rubedeniile pe toți amicii lor d'aproape; dacă cum-va vre-unul din aceștia își pierde funcțiunea la comună, din împrejurări neprevăzute; imediat să creeze un post *ad-hoc* — și omul nu rămâne fără ocupație.

Așa că-l laudabil?! D-ni consilieri și tinarul primar, d. Enst. C. Schina, țin, de sigur, să probeze că merită adevăratul titlu de părinți ai orașului. Atita numai, că părinteasca îngrijire să practice într'un cerc prea îngust, de amici, de rubedenii etc.

Acum să spunem despre ce e vorba:

La alegerile din Noembrie trecut, d. Papaianopol, fost mult timp ajutor de primar, nu s'a mai ales în noul consiliu și nici din oficiu n'a fost numit; deci, ca să nu rămână omul pe din afară, s'a înființat un post nou, acela de șef al poliției comunale care s'a încredințat d-lui Papaianopolo.

Perfect. De cit, această afacere are un caracter straniu din două puncte de vedere: Mai întâi, postul na era prevăzut în bugetul anului curent, al doilea, poliția comunala nu există, nu e nici un început de organizarea acestui serviciu, nu s'a numit nici un agent afară doar de șef, salariat cu 350 lei lunar; și cel mult unu sau doi slujitori ai șefului — neapărați ori-cărui șef.

Și, nimeni nu înțelege de ce atita grabă? Să numești un șef înainte d'a organiza serviciul, pe care el e chemat să-l conducă? Să n'aștepti bugetul anului viitor, pentru a crea postul în regulă și a organiza serviciul conform legii? Ceva mai important: să nu cercetezi dacă postul de șef al poliției co-

munale e strict necesar, — dacă nu să reducă la o simplă sinecură?

Iată de ce ziceam că faptul are un caracter straniu.

A!... dar d. Schina, a mai vroit poate, să dovedească că este nu numai un bun părinte de familie pentru ai noștri dar și un fel de patentat care face ce vrea fără teamă de răspundere, — care poate să zică: **legea sunt eu.**

Ce e drept, un Rege al Franciei, Ludovic al XIV-lea, supranumit în istorie Regele Soare, a putut să zică în epoca lui. Statul sunt eu. Dar de... era Regele Soare, care afară de cusurul absolutismului, a avut și unele calități înalte, înaintea cărora, posteritatea s'a închinat cu respect.

Și, apoi, astăzi lucrurile s'a schimbat așa de mult, în cit, nu știm dacă chiar un om cu meritele Regelui Soare, ar mai putea să zică în vre-un unghi al României — legea sunt eu.

Această formulă absolutistă, e în contradicție flagrantă, și cu legile țării noastre și cu organizarea ei liberal-democratică și cu spiritul poporului român.

D-nii din consiliu, cari cred că vor putea s'o popularizeze aici, să înșeală amar.

Noi suntem convinși că nu va exista un singur guvern în această țară, fie el liberal sau conservator, care să tolereze unor autorități publice a se pune mai presus de lege.

Mai avem încă convingerea: că și în orașul nostru există o opinie publică: acestei opinii deferim faptul de mai sus să-l judece și să-l califice.

E trist foarte trist, că noul consiliu comunal, și-a început funcțiunea prin a crea precedente cari vor rămânea proverbiale.

B.

Acest articol ne-a fost trimis spre publicare încă din luna Martie, dar, rătăcindu-se prin biroul redacției, nu l-am putut publica până acum. — Cerem scuzele convenite colaboratorului nostru; de altmintearea cestiunea ce notează n'a pierdut nimica din importanță.

SITUAȚIA AGRICOLĂ

După telegramele primite la ministerul agriculturii în starea agricolă în diferitele județe ale țării se poate rezuma ast-fel:

Județul Argeș. — Situația agricolă bună, afară de plasa Cotmana-Găleşti unde e mediocră.

Județul Bacău. — Până în prezent bună.

Județul Botoșani. — Starea semănăturilor bună.

Județul Brăila. — A treia parte din grânele de toamnă compromise cu totul, două părți ar pierde numai 20 la sută dacă va ploa.

Județul Buzău. — Starea agricolă nesatisfăcătoare.

Județul Constanța. — Semănăturile de toamnă compromise, cele de primă-vară proaste; iarba cu desevășire lipsă. În plasa Mangalia semănăturile încă ne-compromise.

Județul Covurlui. — Semănăturile de toamnă compromise, cele de primă-vară rezista încă.

Județul Dimbovit. — Semănăturile amenințate, nu însă compromise.

Județul Dolj. — Situația în general bună, afară de cea din plășile Baltași Cimpu.

Județul Dorohoi. — Grâul a suferit, rapița are pierdere de 75 la sută, orzul și ovézul s'au semănat din nou, ploile ce au căzut promit îndreptare.

Județul Fălci. — Semănăturile aproape compromise, arătura porumbului se face greu, pământul fiind uscat, viile de asemenea suferă.

Județul Gorj. — Situația agricolă mai mult ca mijlocie.

Județul Ialomița. — Semănăturile aproape pierdute, în unele localități a ploa.

Județul Iași. — Semănăturile de toamnă bune, asemenea cele de primă-vară viile au suferit din cauza brumei, însă bune.

Județul Mehedinți. — Situația agricolă excelentă, viile bune, pomii însă lipsiți de fructe.

Județul Museel. — Recolta grâului și porumbului bună, rodul prunilor compromis într'unele părți, fiile filoxerate, finețele mediocre.

Județul Olt. — Jumătate județul semănăturile foarte bune, curat mediocre, un cuart proaste.

Județul Neamț. — În urma ploilor se speră o recoltă bună.

Județul Putna. — Viile bune, porumbul încă necompromis, semănăturile păioaselor ca și compromise.

Județul R.-Sărat. — Grânele semănate perdute 60 la sută, porumburile au răsărit bine.

Județul Roman. — Recolta a suferit secetă, cu ploia ce a dat se speră o ameliorațiune.

Județul Romanai. — Partea de nord a județului satisfăcătoare, semănăturile de miază-zi compromise, jumătate perdute, dacă nu va ploa.

Județul Suceava. — Starea semănăturilor de toamnă satisfăcătoare, cele de primă-vară lasă de dorit, porumbul nu a răsărit încă, finețele uscate.

Județul Tecuci. — 50 la sută de recoltă perdută: dacă nu plouă săptămîna aceasta nu se poate compta de cât pe 15—20 la sută, porumb răsărit, viile bune.

Județul Teleorman. — Semănăturile de toamnă și primă-vară mediocre.

Județul Tulova. — Semănăturile de toamnă compromise, cele de primă-vară sufer.

Județul Vaslui. — Semănăturile de mijloc.

Județul Vâlcea. — Recolta în general promite a fi bună.

Județul Vlașca. — Recolta puțin compromisă, dacă va ploua va fi însă excelentă.

* * *

Dupe științele ce avem noi, și semănăturile din plasa Silistra-Nouă sunt necompromise; asemenea în parte din plasa Medgidie, ba în câte-va sate, al căror centru e Mamutkoiusu, sunt chiar bune; între cari, grâul de toamnă al d-lui R. N. Opran, vr'o 3000 pogoane ni se spune, este foarte frumos. A fost o ploaie torențială la 1 Maiu, iar ploaia de la 10 și 11 Maiu, care a căzut peste mare parte din județ, le-a imputernicit cit se poate de bine. În genere, semănăturile de primă-vară, târziu, pro-

mit; iar oarzele semănate în arăturile făcute de toamnă, adică timpuriu, sunt perdute.

INFORMAȚIUNI

D-l Prefect de Constanța a plecat ieri dimineața, Mercuri la 12 curent, în București, de unde se va înapoi peste 2 sau 3 zile.

D-l Prefect a făcut o excursiune prin județ, prin Medgidie, la Tortoman, unde a observat lucrarea șoselelor, prin Caramurat și Palaz, inspectând comunele respective.

Diua de 10 Maiu, a 18-a aniversare a încoronării, a fost și de astă dată serbată cu cea mai mare pompa.

La oarele 9 a. m. elevii și eievele tuturor școalelor din oraș, cu profesorii și profesoarele în cap, s'au adunat în piața Independenței, unde au cântat ambele coruri, al școalelor primare și gimnaziu, diferite cânturi de ocazie, după care au pornit în ordinea sosirii la catedrală, unde s'a oficiat *Te-deumul* obișnuit în asistența tuturor autorităților civile și militare, a corpului consular și a unui numeros public.

După săvârșirea serviciului divin, trupele din garnizoana Constanței au defilat înaintea d-lui comandant al Diviziei, General Candiano și prefectul județului, asistați de capii autorităților și membrii corpului consular, aflați în estrada anume construită pe piața Independenței.

Defilarea a curs în cea mai perfectă ordine. Nici un incident în publicul de care era înghesuită întreaga piața Independenței, mulțumită bunei rândueli făcută de șeful poliției, d-nul căpitan Gorgăneanu.

După defilare d-l prefect și d-l comandant al Diviziei au primit felicitările de ocazie la prefectură a consilierilor și capilor autorităților civile și militare și a multor orașeni, notabili ai orașului.

La orele 3 p. m. d-l Flavian, profesor de la gimnaziu, a ținut o conferință în sala Cazinului comunal, asupra însemnătății zilei, la care au asistat elevii școalelor secundare, profesorii și institutorii din oraș. Sala era plină de lume.

După terminarea conferinței domnii profesori ai gimnaziului cu elevii, precedați de muzica militară, s'au dus pe

platoul după magaziiile de produse, unde au executat jocul *Oma*, la care a câștigat partida galbenă.

Sera, orașul pavoazat fiind iluminat, s'a făcut o retragere cu torțe, după care muzica Reg. 34 a cântat în piața Independenței până la oarele 11 noaptea când lumea a început a se retrage.

Comandantul muzicii n'a orânduit să se cânte nici o arie națională. Pacat.

Aționarii Banței de Scont sunt convocați pentru 16 curent, spre a se constitui. Dacă un ne înșelam este a doua convocare spre acest finit. Se vorbesc că și acum constituirea va fi amânata. Pe cât scim, din suma de 400.000 lei, capital social, hotărit de adunarea de la 14 Martie, s'a versat întreaga treime de 30 la sută cerută de statutele societății, votate.

Ce motive au mai găsit d-nii inițiatori pentru o nouă amânare, de va fi cazul?

Ar fi bine să se împărtășească și publicului acele motive, spre a se evita interpretațiuni pagubitoare societății.

Fiind-că vorbim de constituirea unei asociațiuni financiare, ne pare că e locul să șicem câte-va vorbe înainte de constituire.

Am ruga pe d-nii inițiatori, fostul prefect și pe d-nii membrii ai Camerei de Comerț, și deosebit pe d-nii aționari, să fie cât mai scrupuloși în alegerea administratorilor Banței, mai ales că *„Primul consiliu va fi aceluși desemnat prin actul constitutiv”*, după cum șice art. 23 din statutele deja votate. Aceasta spre a nu se întâmpla cazul, ca la Banca Agricolă din Constanța, unde toți funcționarii nu știu măcar românește, sau și mai rău: consiliul de administrație să fie expresiunea vre-unei coterii oare-care.

Succesul atărnă de la prima constituire a consiliului ce se va alege și de la dirigintele pe care acest consiliu îl va numi, caruia, pe lângă leafa fixă ce i se va hotări de consiliu, i se da cele mai frumoase tantieme, ni se pare 3 la sută asupra câștigului net.

Dupe dispozițiuni luate de d-l prefect Marți 11 curent s'au făcut rugăciuni pentru ploaie, în tot județul, de către credincioșii tuturor religiunilor Dobrogee, în procesiuni lungi, pornite din toate satele și orașele. Musulmanii, conform ritului lor, au adus mari jertfe

pe câmpurile de rugăciune sacrificând multe vite boi, vaci, bivoli, oi și berbeci timp de trei zile de când fac asemenea procesiuni musulmanii din Constanța, israeliții, creștinii, românii, grecii, bulgarii și armenii, au procesionat în trei diferite direcțiuni, afară din oraș. Absolut toate prăvăliile erau închise până la ora 12. Noaptea abia a rouat puțin peste Constanța, unde n'a ploaie mai de loc de astă vară, 2 Iulie, când a fost în Constanța M. S. Regele.

Uscăciunea e îngrozitoare pe întreg litoralul Mării, de la Hanlac până la Portițe.

La 15 și 16 curent se ține un congres al Camerelor de Comerț în Ploești. Camera de Comerț din Constanța nu va fi reprezentată, ni se spune, din lipsă de fonduri, spre a se plăti drumul reprezentantului său. — Admirabil! Pare că din București, unde locuiește d-l președinte al Camerei, nu e așa departe până la Ploești: nici atata lucru, în schimbul onorurilor ce tot-d'una se dă capilor biroului Camerei? Noi nu credem, dar de va fi așa, ne-ar părea foarte rău de stăruințele noastre la prima alegere de acum trei ani a actualilor membri.

D-l inginer D. Radeș, fost delegat în comisia de parcelare a Dobrogei, dimisionat de la minister, la 1 Aprilie, spre a și regula drepturile la pensiuine, a fost numit inginer-șef la Eforia Spitalelor civile.

D-l Radeș fiind fost cel mai distins între inginerii hotarnici ai ministerului Domeniilor, felicităm Eforia de achizițiunea făcută în persoana d. Radeș.

D-l Fotin Calfoglu a fost numit comisar al bursei și oborului din Constanța, și d-l Cambon oficer de gardiști, d. Calfoglu dirigea afacerile societății de asigurare „Generală”; va continua și acum? Ar fi drept să lase altuia agenția.

Primarul de Tortoman, d-l Badea, fost comisar în Cerna-Voda, a demisionat.

Ne permitem a atrage atențiunea d-lui prefect asupra celor denunțate prin ziarul „Steaua Dunării” de Duminică trecută, privitoare pe primarul de Gargalic, plasa Constanța. Incredințându-l că cele denunțate ne-au fost confirmate și nouă de persoane notabile din sat.

Acel primar, protegiat de fosta administrație, a împedecat, pentru motive, de sigur tot ca acele ce se denunță acum, căsătoria unor muncitori, astă iarnă, lăsând pe părinți și invitați, spre batjocura satului, să praznuiască ospățul de nuntă, fără ca căsătoria în lege să fi fost făcută; după care a trebuit să facă formele la altă comună și celebrarea cununilor cu alte cheltuieli. Ceea ce n'a făcut d-l Luca Ionescu, pentru motive ce nu discutăm acum, rugăm pe d-l actual prefect să dea satisfacție satului și prestigiului ultragiatic.

În unul din numerile noastre precedente anunțând apariția cărții d-nului Ioan Berberianu farmacist din localitate, intitulată „Examenul de asistent în Farmacie”, și destinată instrucțiunii elevilor în farmacie; — arătând bucuria ce o simțeam, vedând că un concetățean al nostru, se distinge într'un mod așa deosebit, în arta sa, și pe tărîmul științific, nu numai pe acel al practicei, în care a dat deja dovezi că este neîntrecut, și terminăm informația noastră urând d-lui Berberianu deplin succes pe calea ce a apucat-o.

Aastă-zi suntem fericiți a constata că laudele pe care noi le aduceam d-lui Ioan Berberianu, nu numai că au fost pe deplin meritate, dar încă, au fost cu mult întrecute prin distincțiunile pe care d-sa le-a primit din partea farmaciștilor din țară.

În adevăr, congresul anual al Societății farmaciștilor din România, luând în discuțiune cartea d-lui Ioan Berberianu; în ședința din 27 Aprilie a. c. a hotărât:

1). A se trimite d-lui Berberianu o adresă de mulțumire din partea Societății.

2). A se premia cartea d-lui I. Berberianu cu un premiu de 500 lei.

3). A se bate o medalie comemorativă în onoarea d-lui Ioan Berberianu.

Renoind și cu această ocazie felicitările noastre; suntem siguri că distincțiunile pe cari d-sa le-a primit, din partea colegilor săi, vor îndemna și pe alți d-ni farmaciști să lucreze pe tărîmul științei, așa după cum a făcut-o energicul farmacist, d-l Ioan Berberianu.

Atheneu în Constanța

Erea o imperioasă necesitate ca precum orașul nostru face progrese în cea

ce privește comercial, tot așa să facă progrese în cea ce privește partea culturii; că precum Constanța va deveni într-o zi centrul de comerț pentru țara întreagă tot așa să devie un centru de lumină pentru Dobrogea.

Era dar necesitate ca să se înființeze și la noi o societate științifică care să aibă, singurul scop de a răspândi prin conferințele ei, lumina în toate părțile; — cu un cuvânt să simțea nevoia de a se înființa și în orașul nostru un *Atheneu* analog aceluia din Capitală.

Dacă până acum nu s'a făcut nimic în această privință, nu era un cuvânt că și pe viitor să continuăm a sta în neactivitate și ne bucura foarte mult că putem anunța, că, mulțumită stăruințelor d-lui Ioan Berberianu, *Atheneul din Constanța* este pe cale de a se înființa, mai ales având în vedere numărul și numele acelora cari pînă acum, au aderat la înființarea unei asemenea instituțiuni folositoare:

V. Andronescu, S. Antoniadă, Lt.-col. Băjescu, Locot. D. Băleanu, Ion Bănescu, Basarabeanu, Ioan Berberianu, Maior G. Bogdan, L. Butter, Căpit. D. Casacincu, Couiade, Carofa, Ioan Costacea, N. Constantinescu, Deladecima, M. Frimu, T. Fortun, E. Flavian, Chr. Georgescu, Petre Grigorescu, G. Grigoriu, D. G. Haralamb, Căpit. Isak, Lt. M. D. Ionescu, N. Ionescu, Lt.-Colonel G. Lambru, A. Malcoci Petrescu, Gr. Malinescu, Milosef, I. G. Panaitescu, Al. Poteca, D. Nicolaescu, Rainof, D. Radulescu, E. Schina, I. Titorian, V. Simu, P. Vulcan și G. Zottu.

În ziua de 9 Maiu orele 3 p. m. Petre Zlavoff, bulgar, a împușcat în piept pe Matilda Giovanni Hartz, care a și murit după câte-va minute, iar el și-a tras cu aceeași armă care avea 2 țevi, un foc în cap, rămânând mort pe loc.

Crima sinucidere se datorește faptului că Zlavoff voia să ia de soție pe Matilda; părinții însă se opuneau pentru că el era bulgar.

ÎNCUNOSTINTARE

Direcțiunea Noului institut de Domnișore înființat anul acesta în Constanța face cunoscut persoanelor interesate că în acest institut pe lângă cursuri complete cu programa Statului, limbi, piano și canto, se mai predau și lecțiuni speciale de pictură.

Lecțiunile se predau de către d-l A. Păunescu, pictor diplomat al Academiei de Belle-Arte din Venezia.

În acest scop, pentru anul viitor, se va înființa un atelier special în noul local ce se construiește în strada Industriei care va întruni toate cerințele artei.

Anul acesta lecțiunile se predau în localul actual și persoanele amatoare de a studia această ramură a artei se pot adresa în orice zi d-șorei Z. Ponică, directoarea institutului, strada Industriei No. 15.

Condițiunile de admisibilitate sunt din cele mai avantajoase.

Directiunea.

VISITAȚIA CANONICĂ

Făcută de Prea Sfințitul Episcop al Dunării de jos, D. D. D-r Parthenin, în județul Tulcea în luna Aprilie 1897.

De economist Stavrofor St. Ionescu, revisor eclesiastic Eparchiei Dunării de jos.

(Urmare)

„Iubirea dar e legătura cea mare de înfrățire a oamenilor între ei. Iubirea face pe om să se ajute unul pe altul la nevoie. Iubirea face pe mamă a-și crește și îngriji copilașii de și acesta îi dă multă trudă și necaz. Iubirea face pe animale a-și apăra cu trupul lor puii de vătămarea altor animale.

„Când dar ne poruncește D-zeu ca să-l iubim, această poruncă este cea mai vie dovadă despre bunătatea sa care a arătat-o nemului omenesc. Noi dar trebuie să iubim pe D-zeu în așa chip, ca măsura dragostei noastre să

„fie fără de măsură, după cum zice fericitul Augustin. Iubirea noastră către D-zeu trebuie să fie mai presus de iubirea care o datorim aproapelui nostru, prietenilor sau fraților noștri. Noi trebuie să punem pe D-zeu mai presus de toate faptele; să prețuim nemărginitele sale bine-faceri, mai mult decât toate bine-facerile, să dorim fericirea cea vecinică și ne-sfârșită mai mult decât pe toate fericirile din lume.

„Dar prin ce putem noi dovedi că iubim pe D-zeu?

„Noi nu putem dovedi că iubim pe D-zeu decât prin faptele noastre, căci dacă vom zice numai din gură că îl iubim, iar în faptele și lucrările noastre vom face alt-fel de cum ne-a poruncit El, atunci ne vom face vrednici de dojana care a făcut-o Hristos unor asemenea oameni, când zice: „Și ce mă chemați Dómnne, Dómnne, și nu faceți cele ce vă dic? Tot cela ce vine către mine și aude cuvintele mele și le face pre ele, voiți arăta vouă cui este asemenea: Asemenea este omului ce și zidește casă, care a săpat și a adâncat și a pus temelie pe piatră și vărsare de ape făcându-se a lovit riul în casa aceea și nu a putut clădi pe ea, căci era întemeiată pe piatră”.

„Trebuie dar să iubiți pe D-zeu cu tot dinadinsul și să arătați această iubire prin fapte, să-l faceți casă vrednică de mărirea lui, să vă grijiți mai mult de sufletele voastre decât de trupurile voastre, căci sufletul este nemuritor iar trupul peritor.

„Biserica este locașul cel sânt a lui D-zeu, cine se depărtează de biserică se depărtează de D-zeu. Cine nu iubeste biserică, urăște pe D-zeu. Noi suntem datori să ne apropiem de D-zeu căci El este ziditorul nostru. Omul ca fapta mâinilor sale, este dator să creadă într'insul, să-l iubească și să se teamă de dânsul ca fiul de părințele său, să facă tot ce el poruncește căci însuși Hristos a zis: „Cel ce ar poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubeste”.

(Va urma).

INSCIINȚARE

Aducem la cunoștința d-lor proprietari constructori și antreprenori, că nisipul de apă dulce, din cariera No. 1 Anadolkiol, Lângă ghiol, se vinde cu prețul de 1 leu și 60 bani căruța cu 2 trăgători, iar cel din restul carierei, de pe Marginea Mării, din aceeași carieră, se vinde cu un leu m. p.

Cumpărătorii vor primi pentru cel dintâiu bilete cu 4 peceti, iar pentru cel de al doilea cu 3 peceti, cu tuș roș.

Administrația carierei strada Găreț No. 25 în Constanța.

CURSE AUTOMATICE

pentru prins șobolani lei 3, pentru șoareci lei 5. Prinde singură fără a fi supravegheată până la 40 șoareci într'o noapte; se aranjază de sineși, și a avut pretutindeni cele mai bune rezultate, portul costă lei 1.50.

Se expediază franco de vamă contra trimerii anticipate a sumei la

M. Feith, Viena II/3 Adierhof
Furnisorul societății I. R. a funcționarilor

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCURESCI

CRAIOVA

117.—CALEA DOROBANȚILOR.—117

18.—STRADA BUCOVET.—18

MAȘINE AGRICOLE